

УДК 81'1+81'276

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-16>**Тетяна ГАРЛИЦЬКА,**

orcid.org/0000-0002-4360-1282

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови з методикою викладання
Криворізького державного педагогічного університету
(Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна) maystruk@ukr.net**ПРОФЕСІЙНИЙ КОМПОНЕНТ У СТРУКТУРІ МОВИ МІСТА
(НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ)**

Статтю присвячено проблемі професійних жаргонізмів, які розглядаються у складі нелітературних одиниць як феномен міського мовного побуту. Визначено місце та роль професіоналізмів у системі міського мовлення, виявлено їхні найчастотніші групи та характерні ознаки кожної з них, окреслено спільні риси професійного сленгу в українській, російській та англійській мовах.

Дослідження професіоналізмів є актуальною проблемою сучасної лінгвістики, зокрема урбанолінгвістики, оскільки наприкінці XX – на початку XXI ст. міське мовлення характеризується посиленням ролі неформальних елементів. Цей процес зумовлений соціальним переустроєм, зміною мовних орієнтирів та цінностей суспільства. Метою роботи є визначення місця професіоналізмів у системі міського мовлення на матеріалі української, російської та англійської мов.

Професійні жаргони використовуються в основному в неофіційних умовах спілкування переважно в розмовному мовленні спеціалістів на професійні теми. Найчисленнішими серед професійних жаргонізмів у трьох досліджуваних мовах є одиниці комп'ютерної, військової та музичної сфер. Оскільки носіями таких видів професійної лексики є переважно молоде покоління, тому сленг цієї царини вирізняється жвавістю, гнучкістю і несподіваною дотепністю, а головною метою вживання таких слів є намагання молодих людей не лише поінформувати, але й висловити свої почуття в мовленні, продемонструвати свій характер. Професійний жаргон цих царин також відображає іронічно-зневажливе, грубувато-фамільярне та гумористичне ставлення мовців до висловлюваного. Решті професійних жаргонізмів, зокрема лексики науковців, бізнесменів, письменників, автомобілістів, моряків, медиків, гірників, політиків, журналістів, торговців, шахтарів тощо також властивий високий ступінь метафоричності та іронії. Професіоналізми варто досліджувати разом з іншими компонентами структури мови міста, зокрема діалектним, сленговим, арготичним тощо.

Ключові слова: мова міста, нелітературна лексика, професійні жаргонізми, українська, російська та англійська мови.

Tetiana HARLYTSKA,

orcid.org/0000-0002-4360-1282

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of the English Language and Teaching Methodology
Kryvyi Rih State Pedagogical University
(Kryvyi Rih, Dnepropetrovsk region, Ukraine) maystruk@ukr.net**PROFESSIONAL COMPONENT IN THE STRUCTURE OF CITY LANGUAGE
(ON THE BASIS OF THE UKRAINIAN, RUSSIAN AND ENGLISH LANGUAGES)**

The article is devoted to the problem of professional jargons which are observed in the structure of substandard units as a phenomenon of the city language life. The place and role of professionalisms in the system of city language are also defined in this research, the most frequent groups and common features of professional slang in the Ukrainian, Russian and English languages are revealed here too.

The research of professionalisms is an actual problem of modern linguistics, especially urban linguistics, because in the end of XX – the beginning of XXI ct. the city language is characterized by strengthening of role of substandard elements. This process is caused by social reorganization, changes of language reference points and values of society. The purpose of the article is to determine the place of professionalisms in the system of the city language on the base of Ukrainian, Russian and English languages.

Professional jargons are mostly used in unofficial communicative conditions in the colloquial speech of specialists on different professional topics. The most numerous professionalisms are computer, military and musical units in all the languages which are under our study. The speakers who use these kinds of jargon are mostly young people thus these professionalisms are notable by liveliness, flexibility and sharp wit. The main purpose of their using is a wish of young

people not just to inform but also to show their feelings in speech, their character and personality. Professional jargon of these spheres also reflects the ironic-pejorative, rude-familiar and humorous attitude to the expressed words.

The rest of professionalisms (especially medical, marine, journalist, political, scientific, automobile, trade units et cetera) have a high level of figurativeness and irony. Professional jargons play a very important role in the city language because they reflect a very variable system of crafts and professions which change in time, modernize and conform to the needs of society. Professionalisms should be studied with other components of the city language such as dialect, slang, argot etc.

Key words: city language, substandard vocabulary, professional jargons, Ukrainian, Russian and English languages.

Постановка проблеми. Активна урбанізація та динамічні соціальні зміни є причиною апелювання до проблем зв'язку мови й етносу, літературномовних та діалектних контактів, мовної практики городян, мовного портретування жителів міста, соціальних типів та соціальних ролей містян. Дослідження лінгвістичного простору міста має бути зосереджене на маргінальних елементах, які довгий час вважалися недопустимими в комунікаціях, адже мовний процес кінця ХХ – початку ХХІ ст. характеризується посиленням ролі неформальних елементів у мовленні, що викликано соціальним переустроєм, зміною мовних орієнтирів та цінностей суспільства. Вивчення нелітературних одиниць професійного спрямування є досить актуальним, адже широке розповсюдження професійної жаргонної лексики (професіоналізмів) пов'язане, у першу чергу, з необхідністю відтворити в мові якісні зміни, які відбуваються в різних професійних середовищах, а також позначити нові професійні царини, що виникають і не мають еквівалентів у літературній мові.

Аналіз досліджень. У працях багатьох дослідників, зокрема А. Дакерта, Р. Макдевіда, О. Єрофєєвої, В. Хомякова, Т. Беляєвої, Л. Крисіна, Л. Ставицької, Л. Масенко, Л. Назаревич, Н. Мельник тощо, професійний жаргон розглядається як складник сленгової лексики або окремих різновидів осціолектів. У нашому дослідженні, як і в працях деяких відомих лінгвістів, зокрема Е. Партриджа, О. Швейцера, Дж. Гріна, О. Липатова, В. Колесова, С. Мартос, О. Юнаковської, І. Кудрейко, професійний жаргон розглядається в системі мови міста.

Метою статті є визначення місця професіоналізмів у системі міського мовлення на матеріалі української, російської та англійської мов. Основними лексикографічними джерелами для збору та опису фактичного матеріалу послужили словники нелітературної лексики, зокрема видання за редакцією Т. Торна (Thorne, 1996), А. Пекхема (Pekham, 2005), Л. Ставицької (Ставицька, 2005), Т. Кондратюк (Кондратюк, 2006), Б. Осипова (Осипов, 2003) та В. Мокієнка (Мокиєнко, 2001).

Виклад основного матеріалу. Професіоналізми ми розглядаємо у складі нелітературних

одиниць як феномен міського мовного побуту, в якому активно співіснують та функціонують різні види соціальних діалектів (сленг, професійний та корпоративний жаргони, кримінальне аргю), просторіччя, суржик, піджин, креол, вульгаризми тощо.

Варто зауважити, що професійні мови виникли не через бажання уособлення певних соціальних груп, а природним шляхом у зв'язку з розвитком виробництва, тобто за професійною ознакою. Ще за часів первісного суспільства, коли існував чіткий розподіл обов'язків між чоловіками та жінками, лексика кожної групи була характерною рисою того колективу людей. Однак професійна лексика зароджується саме тоді, коли відбувається виділення певних видів діяльності та пов'язана з цим процесом диференціація основних занять населення, що найкраще можна прослідкувати у сфері матеріального виробництва. Так, «в епоху феодалізму була наявна вже досить складна професійна спеціалізація всередині трудового колективу, заснована на розподілі праці між містом та селом, між різними галузями міського, ремісничого виробництва та сільськогосподарських промислів в основному в більш чи менш вузьких територіальних межах, характерних для дрібного товарного виробництва» (Лубожева, 2006: 15). За таких умов мова стає не лише засобом спілкування, але й умовним знаком належності до певної групи.

Поступово, поряд з індустріалізацією та урбанізацією відбувається витіснення старої лексики ремесел та промислів, виникає термінологія наукового характеру. За словами Л. Лубожевої, цей процес яскраво простежується у першій третині ХVІІІ ст., коли наукові знання починають набувати чітко окреслених обрамлень, у національній мові виділяється особливий різновид загальнолітературної мови – мова наукового спілкування, яка включає в себе мову хіміків, фізиків, медиків тощо (Лубожева, 2006: 26).

Однак професійну термінологію варто відмежовувати від професійного жаргону, який набув надзвичайно великої популярності наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Професійні терміни відрізняються від професійних жаргонізмів клі-

шованістю, більшою стійкістю, стандартністю, відсутністю експресивного забарвлення та територіальних варіантів (Романова, 2013: 45). Крім того, як стверджує О. Сердобинцева, характерною відмінністю професіоналізмів від термінів є відсутність дефініції, оскільки професійні найменування виконують лише номінативну функцію, відображаючи найву картину світу окремої професії, на відміну від наукової картини світу в термінології (Сердобинцева, 2012: 399). Як відомо, професійні жаргони використовуються в основному в неофіційних умовах спілкування переважно в розмовному мовленні спеціалістів на професійні теми, що створює проблему їх фіксації та труднощі опису такої лексики. Адже професійний субстандарт нечасто покидає межі своєї усної неофіційної сфери, самі виробничі колективи мають напівзакритий характер, тому впровадитися в них досліднику досить непросто, а в деякі групи просто неможливо. Серйозною проблемою є також розмежування в субстандартних словниках різних, але дуже подібних соціолектів, «елементи яких утворюють так звані «буферні зони», які складаються з великої кількості інтержаргонізмів. Механізм зміни функціональних реєстрів у субстандарті влаштований так, що найбільш уживана частина інтержаргонізмів у сучасній мовній ситуації дуже швидко переходить у сленг, а утвердившись у ньому, починає «дрейфувати» в бік розмовного мовлення. Але вловити момент, коли це відбувається, дуже непросто» (Попов, 2013: 89). Отже, професійні жаргони професійно й стилістично різноманітні та вирізняються своєю нестійкістю і швидкістю зміни найбільш популярної лексики. Крім того, в англійській мовній культурі професіоналізми, як правило, не виділяються в самостійний тип, що також є суттєвою проблемою для нашого дослідження.

Однак варто зауважити, що на сучасному етапі суспільного розвитку використання субстандартних елементів загалом є швидше закономірністю, ніж ознакою низького рівня соціальної відповідальності. Крім того, використання професійної жаргонної лексики дає змогу членам колективу нівелювати напружену робочу обстановку і, за необхідності, залишатися незрозумілими для представників інших соціальних чи професійних спільнот (Гроховська, 2018).

Проведене дослідження дає змогу констатувати, що найчисленнішими серед професійних жаргонізмів у трьох досліджуваних мовах є одиниці комп'ютерної, військової та музичної сфер. Якщо розглядати професіоналізми кожної мови окремо за 100%, то (за даними опрацьованих у

роботі словників) комп'ютерний жаргон становить 40% в українській мові, 42% у російській та 35% в англійській мові. За словами І. Щур, історія розвитку комп'ютерних професіоналізмів починається з поширення електронно-обчислювальних машин у США в середині ХХ ст. (Щур, 2006: 6). Швидкість зміни складу комп'ютерного сленгу набагато випереджає швидкість зміни багатьох інших професіоналізмів та решти соціолектів. Така рухомість цього лексичного прошарку пояснюється екстралінгвальними чинниками (стрімке оновлення комп'ютерної техніки й програм) та розвитком самої мови (необхідність позначення нових явищ цієї царини, прагнення до мовної економії тощо). Шляхи і способи утворення комп'ютерного сленгу, як справедливо стверджує Е. Стрига, досить різноманітні, але всі вони зводяться до того, щоб придумати нову назву для нового явища або розширити семантику існуючого слова і зробити його придатним для постійного використання (Стрига, 2014: 191).

Оскільки носієм комп'ютерної професійної лексики є переважно молоде покоління, сленг цієї царини «вирізняється жвавістю, гнучкістю і несподіваною дотепністю, а головною метою вживання таких слів є намагання молодих людей не лише поінформувати, але й висловити свої почуття в мовленні, продемонструвати свій характер, свою особистість» (Поцулко, 2017: 73). Тому значна кількість комп'ютерної професійної лексики є виявом надзвичайної креативності носіїв та віддзеркалює іронічно-зневажливе, грубувато-фамільярне та гумористичне ставлення до висловлюваного. Наприклад: *букашка* – символ @, *жмихалка* – матричний принтер, *квакати* – працювати з Quark Express, *лінолеум* – операційна система Windows Millenium, *пихальник* – сканер, *упс* – джерело безперебійного живлення – в укр. мові (Кондратюк, 2006); *нульсы* – мова програмування C++, *пупка* – кнопка, *рисовалка* – графічний редактор, *смотрелка* – програма перегляду графічних файлів, *юзверь* – невмілий користувач комп'ютера – у рос. мові (Мокиєнко, 2001); *cubicle monkey* – ІТ-спеціаліст, *yo-yo mode* – вигук, коли система нестабільна і може дати збій, *punch deck* – тип комп'ютерної клавіатури, *spaghetti code* – код, який порушує принципи структурованого програмування і його неможливо налагодити – в англ. мові (Thorne, 1996).

Музична професійна лексика (за даними опрацьованих у роботі словників) становить 25% в українській мові від загальної кількості професіоналізмів, 23% у російській та 35% в англійській мові. Більшість музичних жаргонізмів є яскравим

виявом метафоричного перенесення, наприклад: *палка* – гітара, *лопата* – гітара з широким грифом, *сопли* – сплутані шнури від апаратури (Ставицька, 2005); *китай* – гра без оплати, *лохматий* – альтерований, *акустика* – звуковідтворююча апаратура, *бемоль* – великий живіт (від назви нотного знака, що за формою нагадує великий живіт) (Осипов 2003); *blow* – грати на музичному інструменті, *lip* – грати на духовому інструменті, *audiophile* – людина, яка слухає стерео музику (Pechham, 2005).

Також наявна значна частина музичних професіоналізмів, що утворилися шляхом додавання певних афіксів до нейтральних слів або жаргонізмів, що вже існують; вони надають мовленню зневажливого або іронічного забарвлення та є виявом креативного мислення молодого покоління. Наприклад: *блатняк* – пісенний репертуар, який користується успіхом у злочинному середовищі, *невигрібато* – завищення планки виконавського рівня, *електропопонець* – музикальний стиль «електропоп» (Кондратюк, 2006); *бахальщик* – барабанщик, *неслышиссимо* – піанісимо, *штырочник* – музикант, що грає на вулиці чи підземному переході (Мокиєнко, 2001); *guitarded* – той, що не вміє грати на гітарі, *imped-up* – повністю оснащений підсилювачами, *cooking* – успішний (серед джаз музикантів) (Pechham, 2005).

Військова та армійська професійна лексика (за даними досліджених нами словників) становить 18% в українській мові від загальної кількості професіоналізмів, 20% у російській та 20% в англійській мові. Серед лексем армійського жаргону є певна кількість одиниць, відомих широким масам населення і які можуть вживатися поза військовою цариною зазвичай з іронічним або зневажливим забарвленням, наприклад: *дембель / дмб* – звільнення зі строкової військової служби, *гражданка* – цивільне життя, *прапор* – прапорщик, *косити/косить* – ухилитися від служби в армії, *баклан* – солдат осіннього призову, *берці/берцы* – військові чоботи з високими халявами, *дятел* – молодий солдат-зв'язний – в укр. та рос. мовах; *bravo Zulu* – молодець!, *doolie* – кадет-першорічник, *Annie Laurie* – позафронтовий транспорт, *Bobo* – солдат, який не може поцілити в мішень, – в англ. мові (Кондратюк, 2006; Мокиєнко, 2001; Pechham, 2005). Однак семантика більшості військових професіоналізмів є завуальованою та незрозумілою пересічному мовцю, що підтверджує замкнутість та певною мірою секретність мови цього соціального прошарку, про що свідчать наступні приклади: *біблія / талмуд* – військовий статут, *білуха* – натільна солдатська білизна, *маслюки / бананчики* – патрони, *муха* – ручний

гранатомет – в укр. мові; *Мутрич* – дезертир, *морж* – солдат термінової служби, *кемел* – літак, *неув'язок / неувязь* – недосвідчений солдат – у рос. мові; *chickenshit* – різні прояви бюрократії, *heads* – туалет, *yardbird* – солдат новобранець, *file 13* – урна для сміття, *AWOL* – покидати пост без дозволу, *bird* – гелікоптер, *rack out* – відбій, *secret squirrel* – надзвичайно секретно – в англ. мові (Кондратюк, 2006; Мокиєнко, 2001; Thorne, 1996).

У системі професійних жаргонізмів досить очевидним є розподіл за такими соціальними стратами, як соціальний статус та рівень освіченості мовців. Так, до жаргону освічених людей зазвичай із високим соціальним статусом можна зарахувати професіоналізми медиків, письменників, науковців, викладачів, журналістів, мовлення яких вирізняється метафоричністю; жаргон мовців із середнім рівнем освіти становлять автомобільні, офісні, спортивні, військові професіоналізми, у мовленні яких часто з'являються лексеми, які шляхом деривації утворені від лайливої лексики. Частка усіх перерахованих вище груп професіоналізмів становить 17% в українській мові від загальної кількості досліджених професіоналізмів, 15% у російській та 19% в англійській мові. Якщо комп'ютерним, музичним та військовим жаргоном оперує переважно молоде покоління, то для решти професійних груп (науковці, бізнесмени, письменники, автомобілісти, моряки, медики, гірники, політики, журналісти, торговці, шахтарі тощо) характерна різновікова аудиторія. Крім того, лексеми цих професійних груп досить важко досліджувати, адже через свою замкненість вони практично позбавлені лексикографічної фіксації та функціонують лише в усній формі.

Зазначимо, що та частина професіоналізмів, яка зафіксована в друкованих словниках, відома ширшому колу користувачів, тому вона не обмежується лише сферою вживання окремої професійної групи і перебуває на межі між професіоналізмами та загальним сленгом, однак їй також властивий високий ступінь метафоричності та іронії. Наприклад: автомобільна лексика: *бемло* – автомобіль BMW, *лобняк* – зіткнення автомашини, коли розбивається лобове скло, *могила* – автомобіль JEEP, *стопар* – задня фара на машині – в укр. мові; *мордодуй* – тепловий вентилятор у панелі приладів в машині, *верблюжатник* – додаткове запобігаче відгородження перед радіатором, *дымоход* – вихлопна труба, *бес* – пасажир управлінської мовшини – у рос. мові; *deadhead* – їхати без пасажирів, *gas guzzler* – неекономічна машина, *ringer* – особа,

яка змінює зовнішній вигляд машини, *top* – швидкість 100 миль/год, *wheels* – транспортний засіб – в англ. мові; спортивна лексика: *бублик* – оцінка «0» балів, *гірничник* – у футболі жовта картка, яка фіксує попередження судді гравцеві, *розмочити* – відкрити рахунок у грі, *балаболка* – спортивна шапочка, *дебілізатор* – комплекс для занять боді-білдингом, *дев'ятка* – кут воріт – в укр. мові; *мир* – чемпіонат світу, *аптечка* – людина, що несе аптечку, *безударний* – нетехнічний гравець, *бланиш* – сальто з прогинанням, *рога* – дельта-план, *трицептуха* – трицепс, *шарик* – футбольний м'яч – у рос. мові; *dusk* – нульовий рахунок, *hot-dog* – «показуха» на змаганнях, *nine-ball / oddball* – аутсайдер, *spot* – визначати шанси або умови – в англ. мові; медичні професіоналізми: *Маріванна* – морфін (медичний препарат, що містить алкалоїди опію), *медун* – студент медичного ВНЗ – в укр. мові; *кіндерсбрприз* – дитина, у якої декілька частин тіла в гіпсі, *битлз* – біцепс, *бродяжка* – дитина з порушенням психічного розвитку, *вестибуоль* – вестибулярний апарат, *слушалка* – фоноскоп – у рос. мові; *code brown* – діарея, *headshrinker* – психіатр, психоаналітик, *ohno-second* – раптова паніка, *quack* – помилкові ліки – в англ. мові; лексика офісу, бізнесу та торгівлі: *нагріти* – обдурити когось, *перегнати* – переказати гроші з одного розрахункового рахунку на інший, *перетерти* – обговорити щось, *піднімати* – одержувати прибуток – в укр. мові; *балалаечник* – продавець російських сувенірів, *бобик* – посередник у комерційній чи мафіозній структурі, *вертикаль* – об'єднання підприємств, що впроваджують послідовні стадії виробництва, *еска* – розмір одягу «S», *ботва* – дрібні товари, що продаються в кіоску – у рос. мові; *breadheaded* – корислива особа, *burn* – фінансово обдурити, *catch a cold* – постраждати від фінансових втрат, *cubicle monkey* – прив'язаний до столу офісний працівник, *fishing expedition* – намагатися зібрати інформацію, поки виконується якась інша справа, *Mickey Mouse* – аматорський бізнес план чи особа, що не заслуговує поваги – в англ. мові (Ставицька, 2005; Осипов, 2003; Thorne, 1996).

Варто зауважити, що надзвичайно стрімкий розвиток новітніх технологій, бажання кожної країни перебувати в рамках глобальних трендів, укрупнення міст, зростаючі потреби суспільства та зміна підходів до самої праці диктують свої умови,

що проявляється в появі нових актуальних професій, без яких неможливо уявити життя в XXI ст. Якщо у минулому столітті вважалося, що кожна доросла людина має проводити на робочому місці 8 годин п'ять днів на тиждень, то нині молоді фахівці дедалі частіше віддають перевагу віддаленій зайнятості, яка дозволяє самостійно управляти своїм часом і працювати з будь-якої точки земної кулі. Усі ці зміни стали можливі завдяки появі нових спеціальностей у сфері комп'ютерів та бізнесу, як-от: копірайтер, контент-менеджер, бренд-менеджер, SEO-оптимізатор, інтернет-коуч, онлайн-рекрутер, блогер, тренд-хантер, бізнес-аналітик. Не минули ці зміни й сферу освіти, адже в останні роки дедалі більшою популярністю користується дистанційне навчання. Тому важливу роль у сучасному освітньому процесі відіграють куратори онлайн-платформ, тьютори, коучі, фасилітатори. Такі переінакшення своєю чергою характеризуються появою нової професійної лексики, тому не дивно, що саме комп'ютерний жаргон займає лідируючу позицію серед професіоналізмів будь-якої країни світу.

Висновки. Дослідження професійного компонента дає змогу констатувати, що цей прошарок лексики відіграє надзвичайно важливу роль у мові міста. Утворившись природним шляхом у зв'язку з розвитком виробництва, професіоналізми є віддзеркаленням надзвичайно розмаїтої системи ремесел та спеціальностей, які з плином часу видозмінюються, модернізуються та пристосовуються до потреб людства. Найчастотнішими у трьох досліджуваних мовах є професіоналізми комп'ютерної, музичної та військової сфер. Оскільки носіями такої лексики є переважно молоде покоління, вона вирізняється жвавістю, гнучкістю і несподіваною дотепністю, є виявом надзвичайної креативності носіїв та віддзеркалює іронічно-зневажливе, грубувато-фамільярне та гумористичне ставлення до висловлюваного. Решті професійних жаргонізмів, зокрема лексику науковців, бізнесменів, письменників, автомобілістів, моряків, медиків, гірників, політиків, журналістів, торговців, шахтарів тощо також властивий високий ступінь метафоричності та іронії. Перспективами нашої роботи є вивчення інших компонентів структури мови міста, зокрема діалектного, сленгового, арготичного тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гроховская И. А. Современные подходы к классификации профессиональных жаргонов. *Наука и практика*. 2018. С. 3–7.
2. Кондратюк Т. М. Словник сучасного українського сленгу. Харків : Фоліо, 2006. 350 с.

3. Лубожева Л. Н. Роль профессиональной лексики в обогащении словарного состава общепотребительного языка (на материале экономической терминологии английского и русского языков) : дис. ... канд. фил. наук : 10.02.20. Челябинск, 2006. 204 с.
4. Мокиенко В. М., Никитина Т. Г. Большой словарь русского жаргона : 25 000 слов, 7000 устойчивых сочетаний. Санкт-Петербург : Норинт, 2001. 720 с.
5. Попов Р. В. Фиксация, отбор и лексикографическое представление профессиональных жаргонов как проблемы социолингвистики. *Проблемы концептуализации действительности и моделирования языковой картины мира* / ред. Т. В. Симашко. Москва, 2013, Вып. 6. С. 87–92.
6. Поцулко О. А. Українськомовний комп'ютерний сленг як комунікативна девіація сучасної молоді. *Теорія і практика сучасної психології*. 2017. № 1. С. 69–73.
7. Романова О. О. Спеціальна лексика української мови як об'єкт лінгвістичного дослідження: термін і професіоналізм. *Термінологічний вісник* / ред. В. Л. Івашенко. Київ, 2013. Вип. 2(2). С. 42–47.
8. Сердобинцева Е. Н. Профессионализмы в системе специальной лексики и системе национального языка. *Известия пензенского государственного педагогического университета им. В. Г. Белинского. Филологические науки*. 2012. Вып. 27. С. 396–401.
9. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. 464 с.
10. Стрига Е. В. Компьютерный сленг у сучасній англійській мові : походження та функціонування. *Записки з романо-германської філології*. 2014. Вип. 1(32). С. 186–191.
11. Осипов Б. И. Словарь современного русского города: Ок. 11 000 слов, ок. 1000 идиоматических выражений. Москва : Русские словари; Астрель; АСТ; Транзиткнига, 2003. 565 с.
12. Шур І. І. Український комп'ютерний сленг: формування і функціонування : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2006. 20 с.
13. Peckham A. Urban Dictionary : fularious street slang defined. Kansas City : Andrews McMeel Publishing, 2005. 344 p.
14. Thorne T. Dictionary of Contemporary Slang. London : A&C Black Publishers Ltd, 1996. 494 p.

REFERENCES

1. Grohovskaya I. A. Sovremennye podhody k klassifikacii professional'nyh zhargonov [Modern approaches to the classification of professional jargons]. *Science and practice*. 2018. S. 3–7. [in Russian]
2. Kondratiuk T. M. Slovyk suchasnoho ukrainskoho slenhu [Dictionary of modern Ukrainian slang]. Kharkiv : Folio, 2006. 350 s. [in Ukrainian]
3. Lubozheva L. N. Rol' professional'noj leksiki v obogashchenii slovarnogo sostava obshcheupotrebitel'nogo yazyka (na materiale ekonomicheskoy terminologii anglijskogo i russkogo yazykov) [The role of professional vocabulary in the enrichment of the vocabulary of the generally used language (on the material of the economic terminology of English and Russian languages)] : dis. ... kand. fil. nauk : 10.02.20. Chelyabinsk, 2006. 204 s. [in Russian]
4. Mokienko, V. M., Nikitina, T. G. Bol'shoj slovar' russkogo zhargona : 25 000 slov, 7000 ustojchivyh sochetanij [Large dictionary of Russian jargon: 25,000 words, 7000 sustainable combinations]. Sankt-Peterburg : Norint, 2001. 720 s. [in Russian]
5. Popov R. V. Fiksaciya, otbor i leksikograficheskoe predstavlenie professional'nyh zhargonov kak problemy sociolingvistiki [Fixation, selection and lexicographic representation of professional jargons as problems of sociolinguistics]. *Problems of conceptualization of reality and modeling of the language painting of the world* / red. T. V. Simashko. Moskva, 2013, Vyp. 6. S. 87–92. [in Russian]
6. Potsulko O. A. Ukrainskomovnyi kompiuternyi slenkh yak komunikatyvna deviatsiia suchasnoi molodi [Ukrainian-language computer slang as communicative deviation of modern youth]. *Theory and practice of modern psychology*. 2017. № 1. S. 69-73. [in Ukrainian]
7. Romanova O. O. Spetsialna leksyka ukrainskoi movy yak ob'iekt lnhvistychnoho doslidzhennia: termin i profesionalizm [Special vocabulary of the Ukrainian language as an object of linguistic research: term and professionalism]. *Terminological Bulletin* / red. V. L. Ivashchenko. Kyiv, 2013. Vyp. 2(2). S. 42-47. [in Ukrainian]
8. Serdobinceva E. N. Professionalizmy v sisteme special'noj leksiki i sisteme nacional'nogo yazyka [Professionalism in the system of special vocabulary and national language system]. *News of the Penza State Pedagogical University. V. G. Belinsky. Philological sciences*. 2012. Vyp. 27. S. 396–401. [in Russian]
9. Stavitska L. O. Arho, zharhon, slenkh: sotsialna dyferentsiatsiia ukrainskoi movy [Argo, Jargon, Slang: Social Difference of the Ukrainian Language]. Kyiv : Krytyka, 2005. 464 s. [in Ukrainian]
10. Stryha E. V. Kompiuternyi slenkh u suchasni anhliskii movi : pokhodzhennia ta funktsionuvannia [Computer Slang in Modern English: Origin and Functioning]. *Notes from Romano-Germanic Philology*. 2014. Vyp. 1(32). S. 186-191. [in Ukrainian]
11. Osipov B. I. Slovar' sovremennogo russkogo goroda: Ok. 11 000 slov, ok. 1000 idiomaticheskikh vyrazhenij [Dictionary of modern Russian city: approx. 11,000 words, approx. 1000 idiomatic expressions]. Moskva : Russkie slovari; Astrel'; AST; Tranzitkniha, 2003. 565 s. [in Russian]
12. Shchur I. I. Ukrainyskiy kompiuternyi slenkh: formuvannia i funktsionuvannia [Ukrainian Computer Slang: Formation and functioning] : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : 10.02.01. Kyiv, 2006. 20 s. [in Ukrainian]
13. Peckham A. Urban Dictionary : fularious street slang defined. Kansas City : Andrews McMeel Publishing, 2005. 344 p.
14. Thorne T. Dictionary of Contemporary Slang. London : A&C Black Publishers Ltd, 1996. 494 p.